מי אמר ר' יוחנן הכי (א)והא אמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן (ב)כותל שבין שתי חצירות גבוה עשרה ורוחב ארבעה מערבין שנים ואין מערבין אחד היו בראשו פירות אלו עולין מכאן ואוכלים ואלו עולין מכאן ואוכלים ובלבד שלא יורידו למטה מאי למטה לבתים והא תני רבי חייא ובלבד שלא יהא זה עומד במקומו ואוכל וזה עומד במקומו ואוכל אמר ליה (ג)וכי רבי לא שנאה ר' חייא מנין לו אתמר שתי חצירות וחורבה אחת ביניהם * אחת עירבה ואחת לא עירבה אמר רב הונא נותנין אותה לזו שלא עירבה אבל לשעירבה לא דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה וחייא בר רב אמר אף לשעירבה ושתיהן אסורות וא"ת שתיהן מותרות מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה התם כיון דמנטרי מאני דבתים בחצר אתי לאפוקי הכא בחורבה כיון דלא מנטרי מאני דחצר בחורבה לא אתי לאפוקי איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושתיהן מותרות ואם תאמר שתיהן אסורות לפי שאין נותנים חצר שלא עירבה לחצר שעירבה התם כיון דמנטרי מאני דבתים בחצר לא שרו בהו רבנן דאתי לאפוקי אבל בחורבה לא מנטרי: **מתני'** (א)גג גדול סמוך לקטן הגדול מותר והקטן אסור (ד)(ב)חצר (ה)גדולה שנפרצה לקטנה * גדולה מותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה: **גמ'** למה לי' למיתני תרתי לרב קתני גג דומיא דחצר מה חצר מנכרא מחיצתא אף (ג)גג נמי מנכרא מחיצתא ולשמואל גג דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים אף גג נמי דקא דרסי ליה רבים יתיב רבה ורבי זירא ורבה בר רב חנן ויתיב אביי גבייהו ויתבי וקאמרי שמע מינה ממתניתין דיורי גדולה בקטנה ואין דיורי קטנה בגדולה כיצד (ד)גפנים בגדולה אסור לזרוע את הקטנה * ואם זרע זרעין אסורין גפנים

רש"י

ומי אמר ר' יוחנן הכי. הלכה כר' שמעון (א) ואפילו עירבו דחצירות רשות אחת: **ובלבד שלא יורידו למטה.** אלמא אסור להוציא מחצר לחבירתה אי אמרת בשלמא בעירבו אסור אוקימנא להא בעירבו אבל השתא במאי תוקמא: **שלא יהא זה עומד במקומו.** בקרקעית החצר ל"א שיהא זה עומד במקומו גרסינן ועל ראש הכותל קאמר: **וכי רבי לא שנאה.** למשנה זו במשנתינו: **רבי חייא.** שסידר וסתם את הברייתא ותלמידו היה: **מניין לו.** זה הפירוש ולעולם למטה דסתם רבי מתני' בבתים קאמר שלא יוריד מראש הכותל ויוליך לביתו: **וחורבה אחת ביניהם.** לא שנא שלהם ולא שנא של אחרים דהא אוקמא כר"ש שאין חילוק רשות אלא בבתים וכגון שאינה פרוצה לרשות הרבים: **אחת עירבה.** לעצמה ושכיחי מאני דבתים בגווה: **אמר רב הונא נותנין החורבה לזו שלא עירבה.** להוציא לה כלים ששבתו בחצר דהא לא שכיחי בה מאני דבתים הואיל ולא עירבה אבל לשעירבה לא דרב הונא תלמידו דרב הוה דאמר הלכה כר"ש בשלא עירבו אבל עירבו לא: **וחייא בר רב אמר אף לשעירבה.** אני שמעתי מאבא אף לשעירבה נותנין אותה ומדעתי אני מפרש דהאי דאמר אבא אף לשעירבה לאסור את שתיהן קאמר דגזר לא עירבה אטו עירבה דאי מפקי הני לגווה הני נמי אתו ומפקי: **וא"ת.** במה ששמעתי אף לשעירבה להתיר קאמר אבא דשתיהן מותרות ולא גזר אבא בעירבה משום מאני דבתים קשיא לי במילתא דאבא דאמר לעיל הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו לא מפני מה אין נותנים חצר שלא עירבה לחצר שעירבה תכניס כליה לתוך חבירתה ותוציאם הא לא גזר רב בחורבה כלומר נהי נמי דתשני לי דהא דאמר רב לעיל אבל עירבה לא מודה הוא דאותה שלא עירבה מכנסת ומוציאה כליה לתוך שעירבה דהא לא שכיחי בה בשלא עירבה מאני דבתים ואע"ג דבהא שכיחי לא חיישינן דסתמא כי משתמש איניש במאני דידיה משתמש ולא בחבריה מיהו קשיא לי אמאי אסר אבא כשעירבה להכניס לשלא עירבה הא לא גזר לגבי חורבה: **התם כיון דמינטר.** כלומר אף לשעירבה דקאמר רב להיתר קאמר וגבי חצירות אמאי גזר משום דכיון דמינטרי כלים בחצר שכיחי לאפוקי מאני טובא וחיישינן דלמא מחלפי מאני דבתים במאני דחצר ומפקי לחבירתה שהרי נשמרים גם בתוכה אבל חורבה לא עבידי בה איניש לאפוקי מאני טובא: **איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושתיהן מותרות. ואם תאמר שתיהן אסורות.** וטעמא משום דשמעינן ליה לאבא דקאמר אבל עירבו לא אלמא על כרחך אפילו דחקת למילתיה דאבא לאוקומא להאי דאסר בשעירבה הוא דאסר לטלטל כליה לשלא עירבה אבל שלא עירבה מותרת לתוך שעירבה שמעינן מיהא דאין נותנין שלא עירבה לשעירבה אלמא גזר בעירבה משום מאני דבתים ובחורבה נמי על כרחך שעירבה אסורה בה וכי אמר אבא דיהבי לה לתרווייהו לאיסורא קאמר לא דמי: **התם.** גבי חצירות כיון דמינטרי מאני בחצר חבירו כבחצירו עבידי לאפוקי לה מאני טובא וחיישינן דלא ליפוק לה מאני דבתים אבל חורבה לא: **מתני'** **הגדול מותר.** להכניס לו כלי הבית שלמטה ואין בני קטן אוסרין עליו דלגבי גדול הך פרצה פתח הוא דשרי בגיפופי וכגון דאין הפרצה יותר מעשר אבל קטן אסור לו להוציא כלי הבית דבני גדול אסרי עליה דנפרץ לו במלואו ודברי הכל היא דאפילו ר' מאיר לא אמר גגין רשות אחת אלא לכלים ששבתו בתוכן אבל לכלים ששבתו בבתים לא דומיא דחצר קטנה שנפרצה לגדולה דלכולי עלמא חצירות רשות אחת הן ולענין כלי הבתים אסרה גדולה אקטנה: **גדולה מותרת.** להוציא כלי הבתים שבה אם עירבה לעצמה ולא אסרי עלה בני קטנה: **גמ' תרתי.** חצר וגג: **מה חצר דמינכרא מחיצתא.** שהרי יש לה מחיצות: **אף גג.** נהי נמי דשרינן ליה במחיצות תחתונות משום גוד אסיק מיהו מחיצות ניכרות בעינן שלא יהא גג בולט חוצה להם דאי לא מינכרא לא אמרינן גוד אסיק וגדול נמי אסור דאין לו שום מחיצה וכל שאין לו מחיצות אינו רשות היחיד. כל גגין שלהן חלקין היו ולא משופעין: **ולשמואל.** דאמר אפילו לא מינכרא אמרינן גוד אסיק להכי תננהי גבי הדדי דמה חצר דדרסי לה רבים אף גג האי דקתני קטן אסור משום דדרסי רבים מזה לזה דהוי לה מחיצה תחתונה שביניהם מחיצה נדרסת ולא מלית למיגד ואסוקה אבל אי לא דרסי בהן אף קטן שרי דאמרינן גוד אסיק ותפסיק המחיצה ביניהם ואע"ג דמכסיא ולא מינכרא: **דיורי גדולה מושלין בקטנה.** ומושכין אותה אצלן: **ואין דיורי קטנה.** מושלין בגדולה למושכן אצלן: **אסור לזרוע את הקטנה.** דכמאן דהויא קטנה כולה בתוך גדולה דמי ואפילו מרחיק ארבע אמות מן הגפנים שאפילו בתוך הגדולה מותר להרחיק ולזרוע הכא אסור דקתני מתני' מפני שהיא כפתחה של גדולה אלמא כולה כחד פתח משוה לה: (ו)**גפנים מותרין.** דהא אין דיורי קטנה מושלין בגדולה:

תוספות

והא אמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה. וקשה דסתם ואח"כ מחלוקת הוא ואמר בהחולץ (יבמות דף מב:) דאין הלכה כסתם ואע"ג דלכל הפחות חשיב סתם כרבים כלפי היחיד הכא אין נפקא מינה דבלאו הכי פליגי רבנן עליה ותירץ הרר"א כהן דעיקר קושיא לר"י אינה אלא דלא גזר ובזה הדבר הוי מחלוקת ואח"כ סתם מחלוקת בשלש חצירות במי שהוציאוהו (לעיל דף מה:) וסתם בפרק חלון (לעיל דף עו:) אבל הכא לא פליגי בגזירה:

מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה. משום דאיירי באחת עירבה ואחת לא עירבה נקט האי לישנא והוא הדין דהוה מצי למימר מפני מה אין נותנין חצר שעירבה לשעירבה ובקונטרס פירש שפיר:

איכא דאמרי אף לשעירבה ושתיהם מותרות. לפי האיכא דאמרי קשיא הא דאמר בפרק הדר (לעיל דף עד.) ר' יוחנן אמר (ז)אף לחורבה ורבי יוחנן לטעמיה דלא גזר דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר והכא נמי לא גזר דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה ומאי לטעמיה הוא דהא אפילו רב דגזר הכא גבי חורבה לא גזר:

אף גג דקא דרסי לה רבים. היינו כלישנא קמא דרב יוסף דלעיל(ח)(ב): **גפנים** בגדולה אסור לזרוע את הקטנה. למ"ד (לעיל דף ט:) נראה מבחוץ ושוה מבפנים נידון משום לחי ופתח איירי בנכנסין כותלי קטנה לגדולה:

גפנים

מסכת שביעית
פרק ז' משנה ה'

לוּלְבֵי זְרָדִים וְהֶחָרוּבִין – יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית, וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, יֵשׁ לָהֶן בִּעוּר וְלִדְמֵיהֶן בִּעוּר. לוּלְבֵי הָאֵלָה וְהַבָּטְנָה וְהָאֲטָדִין – יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, אֵין לָהֶם בִּעוּר וְלֹא לִדְמֵיהֶן בִּעוּר. אֲבָל לֶעָלִין יֵשׁ בִּעוּר, מִפְּנֵי שֶׁנּוֹשְׁרִין מֵאֲבִיהֶן:

עין משפט
נר מצוה

ה א טור ש"ע א"ח סי' שעד סעיף ד:
ו ב מיי' פ"ג מהלכות עירובין הלכה כד סמג לאוין סה ועשין א טור ש"ע א"ח סס סעיף ג:
ז ג שם סעיף ד וסי' שמה סעיף טו:
ח ד מיי' פ"ז מהלכות כלאים הלכה יט וטוש"ע י"ד סי' רלו סעיף מט:

רבינו חננאל

א"ל רבינא לרב אשי ומי א"ר יוחנן הלכה כר' שמעון דתני בין גג בין חצר רשות אחת הן והא איהו דאמר הלכה כסתם משנה ותנן בכותל שבין ב' חצרות דהיא סתמא היו בראשו פירות אלו עולין מיכן ואוכלין ואלו עולין מיכן ואוכלין ובלבד שלא יורידו למטה. ואי רשות אחת הן אמאי לא יורידו למטה. ופרקינן מאי לא יורידו למטה דקתני למטה דבתים. כלומר שיכנס בבתים אבל בחצר שרי. איני והא תני ר' חייא ובלבד שלא יעמוד זה בחצרו ויאכל וזה בחצרו ויאכל הנה אפילו בחצר אסור ודחי כי רבי לא שנאה ר' חייא מנין לו. כלומר דבר שלא שנאו [רבי] במשנתנו ר' חייא תלמיד ר' (אבין) [הביא] בידו משנה שלא שנאה רבי (א)מכלל זו שאינה שנויה במשנתנו לאו דסמכה היא. אתמר ב' חצרות וחורבה אחת ביניהן חצר אחת עירבה עם הבתים והאחרת לא עירבה. אמר רב [הונא] נותנין חורבה לזו לאותה שלא עירבה אבל [אין] נותנין אותה לאותה שעירבה גזרה שמא יוציא מני דקנו שביתה בבתים מן הבתים לחצר ומן החצר לחורבה. חייא בר רב כו' איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף נותנין זו החורבה גם לחצר שעירבה ושניהן מותרות הן בחורבה וא"ת מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה נאמר כי כל החצרות רשות אחת הן התם בחצרות כיון דמנטרי מני דבתים לחצר אתו לאפוקינהו בחצר שלא עירבה אבל בחורבה לא מינטרי הלכך לא שייך גזירה דלמא אתי לאפוקי מני דבתים לחורבה: **מתני'** גג גדול סמוך לגג קטן כו'. ל"ל למיתנא גג ל"ל למיתנא חצר לרב קתני גג דומיא דחצר מה חצר דמינכרן מחיצתא אף גג דמינכרן מחיצתא הוא [דמותר] לטלטל אבל גג בין הגגין דלא מינכרא מחיצתא אין מטלטלין בו אלא ד' אמות. לשמואל קתני גג דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים אף גג אע"פ דדרסי לה רבים שרי. חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת והקטנה אסורה. כשתמצי לומר דיורי גדולה בקטנה. כלומר כל הדר בגדולה כאלו בקטנה הוא דר שהקטנה מכללה של גדולה היא ואין דיורין קטנה חשובין מכלל דירה הגדולה עכשיו אם היה בגדולה שריגי גפנים אסור לזרוע בקטנה שחשובין הגפנים שבגדולה כאילו גם בקטנה הן נטועים. ואם זרע

מסורת
הש"ס

גמ' א) [שבת מו. וש"נ] **ב)** לעיל עו: פז: **ג)** [יבמות מג. נדה סב: ועי' תוס' שם ד"ה ר"א] **ד)** לעיל ח. ע"ש ט: ע"ש וש"נ **ה)** [בהרא"ש איתא חצר קטנה שנפרצה לגדולה וכן הובא משנה דהכא לעיל ח. ט: וכ"מ מלשון רש"י דהכא ד"ה הגדול וכו' דומיא דחצר קטנה שנפרצה לגדולה וכו' אבל ברב אלפס יש כגירס' הספרים וכן הובא בסוגיין בע"ב והא תנן חצר גדולה וכו' וכן עוד לקמן דף צג:] **רש"י ו)** שייך לע"ב **תוס' ז)** [צ"ל אפילו חורבה] **ח)** ועי' בריטב"א

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומי אמר ר' יוחנן הכי הלכ' כר' שמעון דחצירות רשות אחת ואפילו עירבו הס"ד:
(ב) תוס' ד"ה אף וכו' דלעיל. נ"ב דף פ"ט:

פניני רש"י

גדולה מותרת. ...דלגבי גדולה פתח הוא דיש לה שיור מכאן ומכאן והוו כשתי חצירות ופתח אחד ביניהן דלא אסרן אהדדי... (לעיל ח. ד"ה חצר)
וקטנה אסורה. דלדידה לאו פתח הוא אלא פירצה ונעשית רשותן של בני גדולה שהרי נתערבה עמהן: (לעיל ח.)

א) נראה דצ"ל כגון זו שאינה שנויה בן כו'.

גפנים מותרין גפנים בקטנה מותר לזרוע את הגדולה* [א]אאשה בגדולה וגט בקטנה מתגרשת אשה בקטנה וגט בגדולה אינה מתגרשת בצבור בגדולה ושליח צבור בקטנה יוצאין ידי חובתן ציבור בקטנה ושליח ציבור בגדולה אין יוצאין ידי חובתן גתשעה בגדולה ויחיד בקטנה מצטרפין תשעה בקטנה ואחד בגדולה אין מצטרפין דצואה בגדולה אסור לקרות קריאת שמע בקטנה צואה בקטנה מותר לקרות קריאת שמע בגדולה אמר להו אביי א"כ מצינו מחיצה לאיסור שאילמלי אין מחיצה [א] מרחיק ד"א וזורע ואילו השתא אסורה א"ל רבי זירא לאביי ולא מצינו מחיצה לאיסור והא תנן חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה ואילו השוה את גיפופיה* גדולה נמי אסורה א"ל התם סילוק מחיצות הוא אמר ליה רבא לאביי ולא מצינו מחיצה לאיסור והא אתמר

סיכך

רש"י גפנים בקטנה מותר לזרוע את הגדולה. לכתחלה דלגבי גדולה פיתחא וכל פתח כמחיצה הוא ואפילו סמוך לגפנים מותר לזרוע את הגדולה לכתחלה כדתנן (כ"ב דף כו.) היה גדר בנתיים זה סומך לגדר מכאן וזה סומך לגדר מכאן וכשיגדלו הזרעים אע"ג דדיורי גדולה בקטנה אין אוסרים את הגפנים דאמר במנחות פ"ב (דף טו.) מעשה באחד שזרע את כרם של חבירו ובא מעשה לפני חכמים ואסרו את הזרעים והתירו את הגפנים ואמר מאי טעמא קנבוס ולוף אסרה תורה שאר זרעים מדרבנן אסירי הך (א) דלא עבד איסורא לא קנסו רבנן הכי נמי הואיל וכשזרע את הגדולה בהיתר זרעה אפילו שתיהם שלו ליכא למקנסיה וכ"ש אם קטנה של אחרים וגפנים שלה קדמו: אשה. עומדת בגדולה וזרק לה בעלה גט לתוך קטנה ושתיהן שלה ואיכא למאן דאמר במס' גיטין (דף עז:) דהא דתנן הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה הרי זו מגורשת דוקא עומדת לתוכה באותה שעה אבל אם אינה עומדת לתוכה באותה שעה לא ואע"ג דשלה היא: מתגרשת (ב) היא. שהרי היא כעומדת בקטנה דכולה קטנה בתר גדולה שייכא: אינה מתגרשת. דגדולה לאו בתר קטנה אזלא וגט לא קני לאשה דנימא נשדי אשה בתר גט דאשה לא בעיא למקני גיטא: יוצאין. דשליח ציבור דקאי בקטנה הכא שייך: אין יוצאין. דהשתא לא שייך בתרייהו ולצבור דקיימי בקטנה לא מצינן למימר דשייכי בתריה דרובה בתר חד לא משתדו: מותר לקרות קריאת שמע בגדולה. דגבי גדולה כמחיצה היא ולא מצי קטנה מקלקלא (ג) בשום מידי: שאילמלי אין מחיצה. אי לאו הנך גיפופי שעודפין בגדולה היו הגדולה והקטנה שוות הוו להו כחצר אחת ומותר לזרוע שם עם הגפנים ומרחיק ד' אמות השתא משום הנך גיפופי שדינן לכולה קטנה בתר גדולה ומיתסרא כולה מצינו מחיצה שאוסרת: ואילו השוה את גיפופיה. שבנה מחיצות בתוך הגדולה מכאן ומכאן עד שיקצרנה כמדת הקטנה[1] וסילק את הגיפופין על ידי מחיצות הללו אף גדולה אסורה (ד) ועכשיו שתיהן שוות נמצאו מחיצות הללו באות לאיסור: סילוק מחיצות. האחרונות סילקו את הראשונות אבל גבי זריעה אסר עודף הגיפופין על הקטנה משום יתור מחיצה:

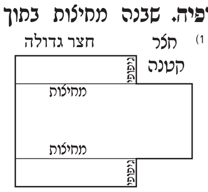

סיכך

תוספות גפנים בקטנה מותר לזרוע את הגדולה. פי' בקונטרס וכשיגדלו הזרעים אע"ג דדיורי גדולה בקטנה אין אוסרין את הגפנים כדאמרינן במנחות בפ' שני (דף טו.) מעשה בא' שזרע כרמו של חבירו ובא מעשה לפני חכמים ואסרו הזרעים והתירו הגפנים מ"ט קנבוס ולוף אסרה תורה שאר זרעים דרבנן הך דעביד איסורא קנסו הך דלא עביד איסורא לא קנסו וה"נ הואיל וכשזרע את הגדולה בהיתר זרעה אפילו שתיהן שלו ליכא למיקנסיה ולפירושו מיירי הכא בשאר זרעים ותימה דהיכי שרי להניח הזרעים כשיגדלו כיון דדיורי גדולה בקטנה דאפילו עלו מאיליהן תנן במסכת כלאים (פ"ה משנה ו) היה עובר בכרם וראה ירק בתוך כרמו ואמר לכשאחזור אלקטנו אם הוסיף מאתים אסור כיון שמתייאש מללוקטו וע"כ ההיא דמנחות איירי שלא ידע בעל הכרם שהזרעים בכרמו לכך נראה לר"י לפרש טעמא דשמעתין משום דשם גדולה על הקטנה ואין שם קטנה על הגדולה והכי גפנים בגדולה הוי שם כרם על הקטנה ואע"ג דאין גפנים בקטנה אסור לזורעה דרחמנא קפיד על שם כרם דכתיב לא תזרע כרמך כלאים[א] אבל גפנים בקטנה מותר לזרוע בגדולה אע"ג דלכשיזרענה יהיה שם שדה על הקטנה אין לחוש דרחמנא לא קפיד אשם שדה דהא לא כתיב שדך לא תטע כרם דהוה משמע דקפיד אשם שדה: **אשה** בגדולה וגט בקטנה. פי' בקונטרס ושתיהן שלה דאיכא למאן דאמר בגיטין (דף עז:) הא דתנן הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה הרי זו מגורשת דדוקא דעומדת בתוכה באותה שעה אבל אינה עומדת בתוכה לא אע"ג דשלה היא וצריך לומר הא דקאמרינן התם בגמרא והוא שעמדה בצד ביתה לאו אצל ביתה קאמר אלא בתוך ביתה ממש קאמר כדקתני התם במתני' בתוך ביתה דהא הכא אמרינן אשה בקטנה וגט בגדולה אינה מגורשת אע"פ שעומדת אצל הגדולה ולר"י נראה דהכא מיירי בששאילו להאשה חצר אחת וקאמרינן דכששאילו לה גדולה הוי שמה גם על הקטנה אשה בקטנה ששאילו לה הקטנה לא הוי בהכי שמה על גדולה:

תשעה בגדולה ויחיד בקטנה מצטרפין. דוקא ביחיד בקטנה אבל חמשה בקטנה וחמשה בגדולה אין מצטרפין וסיפא דנקט תשעה בקטנה ה"ה חמשה בקטנה אלא אגב רישא נקט האי לישנא והא דתנן בפרק כיצד צולין (פסחים דף פה:) מן האגף ולפנים כלפנים ומן האגף ולחוץ כלחוץ וקאמר התם רב בגמרא וכן לתפלה וריב"ל אמר אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים לכאורה נראה דלענין צירוף פליגי דלענין לצאת מודה רב דיוצא אפילו חוץ לבית הכנסת כדתנן בפרק ראוהו ב"ד (ר"ה דף כז:) היה עובר אחורי בית הכנסת ושמע קול שופר וקול מגילה אם כוון לבו יצא וקשיא דאם כן סוגיא דהכא כרב ובפ' אלו נאמרין (סוטה דף לח:) משמע דקי"ל כריב"ל גבי עם שאחורי הכהנים ומייתי סתמא דהש"ס ממילתא דריב"ל ונראה לפרש דלצירוף מודה ריב"ל דאין מצטרפין כדאמרינן הכא ופליגי לענין לענות קדושה או ברכו דקי"ל במגילה (דף כג:) דאין דבר שבקדושה פחות מעשרה וקסבר רב מן האגף ולחוץ אינו יכול לענות דלא הוי בכלל צבור שבפנים וריב"ל סבר דאפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת והוי בכלל צבור לעניית ברכת כהנים ולענות דבר שבקדושה:

שאילמלי אין מחיצה מרחיק ארבע אמות וזורע. מגיפופי גדולה פריך כדפי' בקונטרס דאי לא הוה גיפופי לגד הקטנה אלא השוה גיפופיה והוי ליה שתיהן חצר אחת מרחיק ד' אמות וזורע אם יש בין כרם ולכותל י"ב אמות כדין מחול הכרם ועכשיו שיש גיפופי ורחויות בכך ליחלק יותר זו מזו מגרע גרע ואסור לזרוע בקטנה ואפילו היא מאה אמה כדמשמע לישנא מפני שהיא כפתחה של גדולה דהוי כאילו היא תוך הפתח ודוקא מכותל הגדולה פריך אבל מקטנה אינו רוצה להקשות שאם אין כלל מחיצות של קטנה אין צריך להרחיק אלא זורע סמוך לגדולה דהפתח הוי כמחיצה ועכשיו נאסר ע"י מחיצות הקטנות דאין זה תימה דכשאין מחיצות הקטנות נראה הגיפוף וע"י מחיצות הקטנות אין ניכרין גיפופי גדולה והוי סילוק מחיצות ואומר ר"י דלכאורה היה נראה מתוך הסברא דאין להחמיר בקטנה שנפרצה לגדולה יותר מאילו היא תוך מחיצת גדולה שמרחיק ד' אמות וזורע כדין (ה) מחול הכרם ושיש בין הכרם ולכותל י"ב אמות והא דמשוינן לה כפתחה של גדולה היינו לעשות הקטנה כאילו היא תוך מחיצות הגדולה שלא להביא זרע לשם אא"כ ירחיק ד' אמות אבל להחמיר יותר ממה שהיתה תוך מחיצות הגדולה אינה סברא לכאורה והיה נראה דה"פ מצינו מחיצה לאיסור שאם אין מחיצה כלל לגדולה מרחיק ד' אמות בקטנה וזורע אפילו אין י"ב אמות מהכרם שבחוץ לגד הכותל שבחוץ של קטנה ולא דמי למחול הכרם דהתם גם הכרם מוקף מחיצות להכי צריך י"ב אמות אבל הכא דסביב הכרם אין מחיצה ולא שייך כותל קטנה לכרם אין צריך י"ב אמה ועכשיו שיש מחיצות לגדולה צריך י"ב אמה כדין מחול הכרם אבל אומר ר"י דא"א לפרש כן דא"כ למה מקשה בסמוך ממחול הכרם דהא אמחול הכרם קיימא השתא שאם אין מחיצה לא יהא שם דין מחול הכרם ואם יש מחיצות יהא שם דין מחול הכרם ונראה לי פירוש רש"י עיקר: **אמר** ליה רבא לאביי. ר"ת הגיה רבה שהרי רבה ור' זירא ורבה בר רב חנן הוו יתבי ומדקדקו שלשתן ממתני' ש"מ דיורין כו' ואביי הקשה על דקדוק שלהן וכל אחד ואחד בא לקיים דבריו דמצינו מחיצה לאיסור אע"ג דקצת נראה דרבא היה לו לגרוס מדקאמר בתר הכי לדידי כשירה ולדידך הוי סילוק מחיצות ורבא ואביי פליגי בהא בסוכה בפ"ק (דף יח.) שמזכירו אחר אביי ולקמן נמי מייתי לה מ"מ נראה טפי כמו שהגיה ר"ת:

סיכך

עין משפט נר מצוה

ט א מיי' פ"ה מהלכות גירושין סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף ט:[א]
י ב מיי' פ"ח מהלכות תפלה הלכה ז סמג עשין יט טוש"ע א"ח סי' נה סעיף יז:
יא ג מיי' שם וטוש"ע שם סעיף טז:
יב ד מיי' פ"ח מהלכות תפלה הלכה ח טוש"ע א"ח סי' עט סעיף ג:

(א) [לא נמצא בהרמב"ם ולא בטוש"ע ופלא על העין משפט דהעיד על מה דליתא]

רבינו חננאל

בקטנה נאסרו אותן הזרעים אבל הגפנים שבגדולה מותרין. וכן אם היו הגפנים בקטנה מותר לזרוע בגדולה שהקטנה בכלל הגדולה ולא הגדולה בכלל הקטנה. אשה בגדולה וזרק לה בעלה גיטה בקטנה כיון שכל מה שבקטנה חשוב כאלו בגדולה הוה נמצא גרושה וכאילו עמה הוא והגיע ברשותה. וכן אם היו הצבור בגדולה כו'. אמר אביי א"כ מצינו מחיצה לאיסור. שאילו אין שם מחיצה מרחיק ד' אמות וזורע והשתא איתסרו להו זרעים שבקטנה א"ל ר' זירא ולא מצינו מחיצה לאיסור והתניא בית שחציו מקורה וחציו אינו מקורה גפנים כאן מותר לזרוע כאן. ואילו השוה את הקירוי אסור לזרוע בכולו. א"ל אביי התם כיון דזריעה סלוקי סלוקינהו למחיצות. אמר ליה רבא לאביי והא

מסורת הש"ס

גמ' א) [גטין עט.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גפנים וכו' מדרבנן אסירי הך דעבד איסורא קנסו רבנן הך דלא עבד: (ב) ד"ה מתגרשת שהרי כצ"ל ותיבת היא נמחק: (ג) ד"ה מותר וכו' מקלקלא לה בשום: (ד) ד"ה ואלו וכו' אסור' דעכשיו: (ה) תום' ד"ה שאלמלי וכו' כדין מחול הכרם כשיש:

הגהות הגר"א

[א] גמ' שאלמלי אין מחיצה זורע ואילו וכו'. כצ"ל [וזה דלא כתו' ד"ה שאלמלי שכתבו אבל מקטנה אינה רוצה כו' ואומר ר"י דלכאורה כו' ולפי גירסת רבינו באמת הקושיא רק מקטנה]:

גליון הש"ס

בעין משפט אות א' מיי' פ"ה לא נמצא שם לא ברמב"ם ולא בש"ע ועי' בתשובת זכרון יוסף חאה"ע סי' יב:

תורה אור

תוס' א] לֹא תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם פֶּן תִּקְדַּשׁ הַמְלֵאָה הַזֶּרַע אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם: (דברים כב, ט)